փական նկարագրի պահպանման ամէն մտահոգութիւն:

Այս երկու ծայրայեղ հիւանդութիւններուն դէմ դարման կ'ուզէ ըլլալ մեր վարժարանը, տալով հայ պատանիին ֆրանսական պետական ծրագրին առընթեր հայեցի առողջ դաստիարակութիւն, գնահատել տալով հայ մշակոյթի ամէն արտայայտութիւն, ծանօթացնելով եւ սիրել տալով Հայոց Պատմութիւնը, Գրականութիւնը ու մանաւանդ Լեզուն:

Կը մաղթեմ որ այս ուղիով շարունակէ ընթանալ ան, օրինակ եւ խրախոյս հանդիսանալով նորանոր վարժարաններու կառուցման ու զարգացման, այս երկրին մէջ, որպէսզի մեր երիտասարդութիւնը աւելի լայն չափերով կարենայ օգտուիլ մեր դարաւոր մշակոյթի գանձանակէն, եւ պարծանք հանդիսանայ հայ անունին, օգտակար ըլլայ այս երկրին իր տիրասէր, խաղաղասէր ու շինարար ձիրքերով, եւ նպաստամատոյց ըլլայ մանաւանդ իր փառապանծ մայր հայրենիքին:

Հ. ՊՕՂՈՍ ՎՐԴ. ԱՆԱՆԵԱՆ
Ընդհանրական Աբբահայր
Մխիթարեան Միաբանութեան

ՀՐՄՏ. ԶԱՏԻԿ ԽԱՆԶԱՏԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ

Գերապայծառ Ընդհանուր Աբբահայր,
Տիկիններ, Պարոններ,

Այս վայրկեանիս ուր կը տօնախմբենք այսօր նոր շէնքին բացումը, Սամուէլ Մուրատեան Վարժարանի մեր ուսումնարանին մէջ, յուզիչ պարտականութիւն մըն է վարժարանի քաղաքական առաջին տեսուչին, ոգեկոչել Ֆրանսացի անձնաւորութիւններու յիշատակը, որոնք նպաստեցին Հաստատութեանս վերաբացման եւ պաշտօնապէս ներմուծեցին զայն Ֆրանսայի Համալսարանի եւ Փարիզի Ակադեմեային մէջ: Վարժարանի Հովանաւորիչ Ֆրանսական Ցանձնախումբին կազմակերպութեան պատիւը կը պարտինք Ֆրանսական Ծովային Սպայակոյտին:

Ստուգիւ Ծովային բարձրագոյն Վարժարանի պատմութեան եւ աշխարհագրութեան իմ երկու նշանաւոր ուսուցիչներս եղան, հելլենաբան եւ հայագէտ, Պերար եւ Հանրի Լորեն, առաջին մեկենասները, Պատուոյ Բարձր Նախագահութեամբ, Լուի Պարթուի, Ֆրանսական Ակադեմիայէն եւ Արտաքին Գործոց Նախարար, նախագահութեամբ Ժորժ Լէյկին, Ծովային Նախարար, որ նախագահեց Վարժարանի վերաբացման արարողութեան, 8 Յունիս 1930ին, բարձրացնելով վարժարանին վրայ եռագոյն դրօշակը, յայտարարելով զայն Ֆրանսահայկական Մշակոյթի Օրրան: Ազգային Կրթութեան Նախարարը Տը Մոնծի, վաւերացուց այս մենաշնորհը երբ պաշտօնապէս այցելեց մեր վարժարանը 1933ին:

Արդէն առաջին օրէն, Ֆրանսական Ակադեմիան, Ֆրանսայի Հաստատութիւնը, Արեւելեան Լեզուներու Դպրոցը, Ծերակոյտը, Ազգային Խօսարանը, ինչպէս նաեւ Փարիզի եւ Սեւրի Քաղաքապետութիւնները, մեր կողքին կեցան, պատուիրակներ ղրկելով մեզի ամէնէն ակնառու անձնաւորութիւնները. այսպէս, Ժորժ Կոյիոյ, Հանրի Պորտոյ, Շարլ Տիէլ, Ժարլէթի, Մէյլիէ, Լուի Մարեն, Բընէ Փիքէ, Լէոփոլտ Պելան, Դենսան Ժորժ Փիքոյ, Նախագահ Էտուար Հերիոյ, Ժիւսթեն Կոտար, Նախագահ Կ. Մոնսերվիլ: Ինչպէս նաեւ Ծովակալներէն, Լակազ, Պարի եւ Ֆենար. Զօրավար Պրեմոն, Կոլոնել Միրայլ:

Զեմ մոռնար Փարիզի եւ Հռոմի Արքեպիսկոպոսները, ուր նաեւ Առաքելական Նուիրակ Գերպ. Ռոնքալլի, որ գրեթէ մեր Վարժարանէն մեկնեցաւ Հռոմ՝ դառնալու համար սիրելի Պապ Յովհաննէս ԻԳ:

Դժբախտաբար չեմ կրնար անուանել հոս չատ երկար ցանկը Վարժարանի բոլոր բարեկամներուն, ակնառու անձեր Գիտութեանց, Քաղաքականութեան, Արուեստի, որոնք 20 տարիներու ընթացքին եկան հոս, նոյնիսկ ամսական բանախօսութիւններ ընելու Հայաստանի Մշակոյթի եւ Պատմութեան մասին:

Կը խնդրեմ Գերպ. Անանեանէն, Ընդ. Աբբահայր Մխիթարեան Միաբանութեան, որ յօժարի իր օրհնութիւնները տալու եւ պատուելու այս հանդիսաւոր օրուան մէջ, Հայաստանի այն բոլոր բարեկամներուն, որոնք այսօր անյայտացած են:

Պարտք կը զգամ նաեւ կոչելու հոս, յիշատակը բոլոր Մխիթարեան Հայրերուն, Գերպ. Ալէքեան, Գերպ. Ուլուհոճեան, Գերպ. Հ. Քերոբէ Զրաքեան եւ Հ. Սահակ. կը մաղթեմ Տեսուչին՝ Հ. Խորէնին եւ ներկայ երիտասարդ գործակիցներուն, շարունակելու յաջողութեամբ այս փառաւոր գործը, գործակցութեամբ Քաղաքական Տեսուչին՝ Փրոֆ. Ֆէյտիին:

Վերջացնելու համար պատիւ կը զգամ ներկայացնելու Գերպ. Անանեանի, Նախագահ Ս. Ղազարի Մխիթարեան Ճեմարանին, շնորհաւորութիւններ եւ գնահատանքներ Հայաստանի Հանրապետութեան մեր Գիտութեանց Ճեմարանին, Մխիթարեան Հայրերուն ակնառու եւ անսասան կատարած աշխատութեան համար, որոնց գրական եւ պատմական գործերը են ու կը մնան որպէս աղբիւր թանկագին մեր Հայաստանի Ճեմարանին էական ուսումնասիրութիւններու զարգացման համար, մեր Համալսարանի եւ Երեւանի Մատենադարանին, ու Էջմիածնի մեր Դպրեվանքին:

Պատուոյ քաղաքական Տեսուչ Հայ Վարժարանի
Անդամ Մխիթարեան եւ Սովետական Հայաստանի
Գիտութեանց Ճեմարանին

18 Նոյեմ. 1973, Սեւր